

De invulling van het proces

voor Almere Penta door Pien Schiphorst

Als deelnemer aan de studio 'Het ontworpen concept' maakte ik deel uit van een groep pioniers die een eerste vestiging in Almere-Pampus hebben ontworpen. We hebben gezamenlijk een basis gelegd voor een nieuwe dorpskern. Omdat de pioniersvestiging streeft naar zo veel mogelijk autonomie, zullen veel van de noodzakelijke voorzieningen door ons als pioniers zelf moeten worden gerealiseerd. Iedere deelnemer heeft daarvoor een klein gebouw voor een relevante publieke functie voor de pioniersvestiging ontworpen. Dit gebouw heb ik, als verantwoordelijke voor mijn functie, zo ontworpen dat ik er ook zelf kan gaan wonen.

Het gebouw straalt optimaal de identiteit van de bewoner, haar functie in de gemeenschap en haar levensfilosofie uit.

In alle ontwerpkeuzes staat de collectieve ruimte centraal.

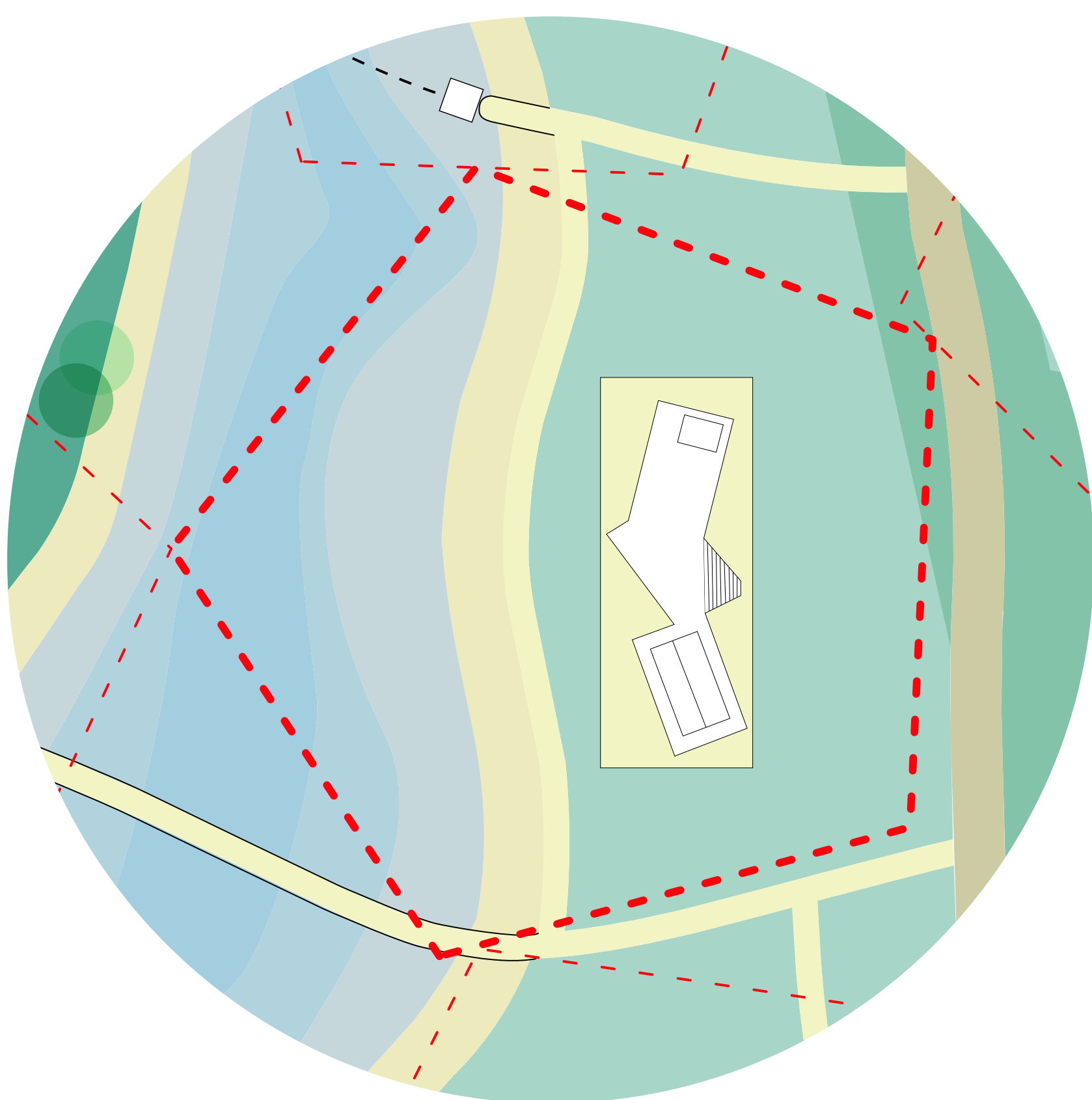
Zoek verschillende elementen om die met elkaar te verbinden.

Ik definieer niet alles maar laat ruimte over voor de vrije interpretatie. Hierbij richt ik me enkel op de verbindingen door gebieden heen en niet op de volledige inrichting daarvan.

Zoek voor iedere ontwerpbeslissing een aanleiding in de directe omgeving.

- 1** Schets een verkavelingsplan voor jullie pioniersdorp op de vastgestelde plek in pampus.
- 2** Ontwerp een kavel indeling.
- 3** Ontwerp je bouwvolume in vorm en materiaal.
- 4** Ontwerp de entree tot jouw publieke functie.
- 5** Ontwerp de persoonlijke feature van je woning/ gebouw.

1 Het gebouw straalt optimaal de identiteit van de bewoner, haar functie in de gemeenschap en haar levensfilosofie uit.

2 Zoek verschillende elementen om die met elkaar te verbinden.

3 Zoek voor iedere ontwerpbeslissing een aanleiding in de directe omgeving.

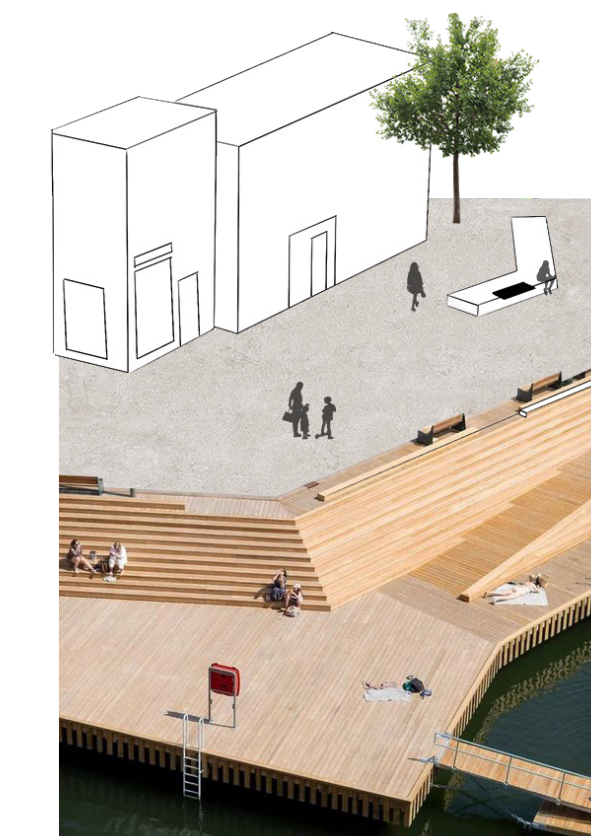

4 In alle ontwerpkeuzes staat de collectieve ruimte centraal.

5 Ik definieer niet alles maar laat ruimte over voor de vrije interpretatie. Hierbij richt ik me enkel op de verbindingen door gebieden heen en niet op de volledige inrichting daarvan.

Conclusie:

Op de kavel komt er een ontwerp waarbij de woning en de functie samen komen. Er is ruimte op het dak waar mensen kunnen verblijven. Het dak van de woning en functie krijgt natuurlijke elementen. Hierdoor blijft de voetprint klein. Om mensen samen te laten komen is de kavel aan het water geplaatst. Hier kunnen mensen zwemmen. Er wordt een kader gemaakt van het maximale bouwvlak waar de woning en collectief gebouw op komen te staan. Hierdoor ontstaat er ruimte voor flexibiliteit in het ontwerp.

De invulling van de tussenruimte

Manifest

Ik neem jullie graag mee in een klein stukje van mijn leven. Ik heb mijn hele leven in een dorp gewoond. Je kent het vast wel, een dorp waar bijna iedereen elkaar kent en je hallo op straat tegen elkaar zegt als je elkaar tegen komt. Daar hebben mijn ouders een huis aan de rand van het dorp met een tuin. Afgesloten voor anderen. Hier kan je doen wat je wilt zonder dat iemand je echt ziet. In het dorp is de achterdeur belangrijker dan de voordeur. Iedereen komt daar achterom. Dus je tuin is ook een plek waar je samen komt met mensen, waar je je ding kan doen zonder iemand tot last te zijn of iemand je raar aan kijkt. Een jaar geleden verhuisde ik naar Rotterdam. Naar de wijk Spangen. Daar groeten mensen elkaar niet. De stad Rotterdam is hier wel mee bezig. Overal hangen bordjes met de tekst: Hier groeten mensen elkaar, we maken een praatje en denken om elkaar. Ik woon vier hoog in een kamer van 22 m2 met geen buitenruimte. De voordeur is de enige toegang waarbij je in een trappengang komt die absoluut niet bedoeld is als verblijfplaats. Maar gelukkig is daar in Rotterdam wat op bedacht. Een park. Daar kan je samen komen met vrienden, verblijven met mooi weer en je even los maken van het drukke leven in de stad. Alleen is dat park natuurlijk niet achter mijn huis. Dus daarvoor moet ik een stukje fietsen of lopen. Hiervoor moet ik me bewegen door de openbare ruimte. In die ruimte hebben mensen een bepaalde verwachting over bevoorbeeld hoe jij je zou moeten gedragen of kleden. Mocht je dapper genoeg zijn hier tegen in te gaan heb ik daar veel respect voor. Maar zo iemand ben ik dus niet. Ik heb in Rotterdam daarom niet de vrijheid van een dorps achtertuin. Dit conflict speelt een rol in mijn hele ontwerp proces. Hier in Almere Penta ben ik de collectief betekenis creator. Eerst dacht ik, super leuk, mensen bij elkaar brengen. Een plek maken waar de omwonenden iets aan hebben en wat ons als pioniersdorp verbind. Mijn kavel is die dorps achtertuin. Maar daarbij kwamen tijdens mijn ontwepproces een hele boel gedachten en vragen. De kavel is groot, hoe maak ik hier dat gevoel van een tuin? Waarom zouden mensen naar mijn kavel toe komen? Wat is er te doen of te zien? Hoeveel is prive en wat is openbare ruimte? en ga zo nog maar even door. Een ding is duidelijk, mijn kavel zou die tuin moeten zijn en niet het park. Dan is de eerste vraag die bij mij op komt, hoe maak ik een achtertuin waarbij iedereen zich prettig voelt. Iedereen moet een soort van eigenaarschap hebben van die plek anders zal je nooit dat ons gevoel krijgen waarbij je gedag op straat gaat zeggen en je je fijn voelt op die plek. Mijn kavel is bedoeld om mensen samen te brengen. Dit doe ik door het mogelijk maken van activiteiten. Mensen moeten naar mijn kavel willen komen omdat ze daar iets van hunzelf hebben, zoals een gezamenlijke moestuin in een kas. Waardoor we het hele jaar door groente en fruit kunnen verbouwen. Maar iedereen moet zich er ook thuis voelen. Dat je de vrijheid hebt om te doen en laten wat je wilt. Deze vrijheid probeer ik te geven door niet alles te ontwerpen. Op het maaiveld zijn er drie gebouwen. Een toilet huisje, een collectieve kas en mijn huis. Deze drie gebouwen worden met elkaar verbonden door een plateau dat over de daken loopt. Dit plateau is vrij toegankelijk voor iedereen. Hier bevinden zich ook de uitkijk op de collectieve kas en een speelplaats. Om zoveel mogelijk collectieve ruimtes te maken kan de trap naar het plateau ook als tribune worden gebruikt tijdens dorpsactiviteiten. We zijn een pioniersdorp, dus we willen graag zoveel mogelijk zelf doen. Hiervoor komt een marktplein waardoor iedereen daar producten kan verkopen. Om de collectiviteit nog meer te stimuleren heb ik gekozen om mijn kavel aan het water te plaatsen. Bij mijn ouders woon ik op 5 minuten van een zwembad. Hier is iedereen tijdens de zomer. Dit beeld neem ik mee in mijn invulling van de tussenruimte.